

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2020/696 RENDELETE

(2020. május 25.)

a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK rendeletnek a Covid19-világjárványra tekintettel történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen 100. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A Covid19-világjárvány a szállítás iránti kereslet jelentős csökkenése, valamint a tagállamok és a harmadik országok által a járvány megfékezése érdekében hozott közvetlen intézkedések, így például a határlezáráások és a légi forgalom tilalma következtében a légi forgalom jelentős visszaeséséhez vezetett.
- (2) Az egységes európai égbolt légiközlekedési hálózati feladatkörének hálózatkezelője, az Eurocontrol által közzétett adatok az európai régió esetében a légi forgalom 2020. március végén mintegy 90 %-os visszaesését jelzik 2019. márciussal összehasonlításban. A légi fuvarozók az előzetes foglalásoknak a világjárvány miatti nagymértékű csökkenéséről számolnak be, és a 2019/2020-as téli és a 2020-as nyári menetrendi időszakban jelentős számú járatotrlést hajtanak végre. A kereslet hirtelen visszaesése és a járatotrlések példátlan aránya súlyos likviditási problémákhoz vezetett a légi fuvarozók számára. E likviditási problémák közvetlenül kapcsolódnak a Covid19-világjárványhoz.
- (3) A Covid19-világjárvány előtt pénzügyileg stabil uniós légi fuvarozók olyan likviditási problémákkal szembesülnek, amelyek kiválthatják működési engedélyük felfüggesztését vagy visszavonását vagy ideiglenes engedéllyel való felváltását anélkül, hogy ennek bekövetkeztét strukturális gazdasági szükséglet indokolná. Az 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 9. cikkének (1) bekezdése szerinti ideiglenes engedély kiadása negatív jelzést küldhet a piacnak az adott légi fuvarozó fennmaradási képességéről, ami viszont súlyosbítana bármely, egyébként ideiglenes pénzügyi problémákat. A 2020. március és 2020. december 31. közötti időszak tekintetében

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2020. május 15-i álláspontja álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2020. május 25-i határozata.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1008/2008/EK rendelete (2008. szeptember 24.) a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról (HL L 293., 2008.10.31., 3. o.).

végzett ellenőrzések alapján ezért helyénvaló, hogy ne függeszték fel vagy vonják vissza az ilyen légi fuvarozók működési engedélyét, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a biztonságot, és valós esély mutatkozik a pénzügyi helyzet 12 hónapon belüli kielégítő rendezésére. E 12 hónapos időszak végén az uniós légi fuvarozót alá kell vetni az 1008/2008/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárásnak. Az 1008/2008/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdésében előírt, a Bizottság tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget a működési engedély felfüggesztésétől vagy visszavonásától való eltekintésről szóló döntésekre is alkalmazni kell.

- (4) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az előre nem látható és elkerülhetetlen körülményekből eredő, rövid időtartamú, váratlan problémák kezelése céljából az 1008/2008/EK rendelet 21. cikke alapján alkalmazható sürgősségi intézkedéseken túlmenően is megtagadhatják, korlátozhatják vagy feltételekhez köthessék a forgalmi jogok gyakorlását a Covid19-világjárványból eredő olyan problémák kezelése érdekében, amelyek hosszú távon is fennmaradhatnak. A Covid19-világjárvánnyal összefüggésben hozott sürgősségi intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az arányosság és az átláthatóság elvét, és az 1008/2008/EK rendelet 21. cikkével összhangban alkalmazandó objektív és megkülönböztetésmentes kritériumokon kell alapulniuk.
- (5) Azon repülőtereken, ahol a földi kiszolgálók száma a 96/67/EK tanácsi irányelv ⁽³⁾ 6. cikkének (2) bekezdése és 9. cikke értelmében korlátozott, a szolgáltatók legfeljebb hétéves időtartamra választhatók ki. Azon szolgáltatók, amelyek esetében ez az időszak a végéhez közeledik, következésképpen nehézségekbe ütközhetnek a finanszírozáshoz való hozzájutás terén. Ezen maximális időszakot ezért meg kell hosszabbítani.
- (6) A Covid19-világjárvány következtében azon repülőtereken, ahol a földi kiszolgálók száma korlátozott, előfordulhat, hogy egy adott repülőtéren egy vagy több szolgáltató még azelőtt felhagy a szolgáltatásnyújtással, hogy a 96/67/EK irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében megállapított eljárás alapján új szolgáltatót lehetne kiválasztani. Ilyen körülmények között helyénvaló, hogy a repülőtér irányító szervezete közvetlenül kiválaszthasson egy földi kiszolgálót, hogy legfeljebb hat hónapig tartó időszakban nyújtsa a szolgáltatásokat. Emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben a repülőtér irányító szervezetének a Covid19-világjárvány következtében földi kiszolgálás alá tartozó szolgáltatásokat kell beszereznie, és e szervezet a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 4. cikke értelmében vett közszolgáltató ajánlatkérőnek minősül, az említett irányelv alkalmazandó.
- (7) A pénzügyi helyzetet megfelelően kell rendezni egy, az elbocsátások megelőzését célzó terv alapján és annak biztosítása mellett, hogy a pénzügyi helyzet rendezése nem hat hátrányosan a munkavállalók jogaira. A földi kiszolgálást nyújtó szolgáltatók számára adott engedélyek meghosszabbításának a munkahelyek és a munkavállalók jogainak megőrzését kell céloznia.
- (8) A Covid19-világjárvány további alakulását és annak a légiközlekedési ágazatra gyakorolt hatását nehéz megjósolni. A Bizottságnak folyamatosan elemeznie kell a Covid19-világjárványnak a légiközlekedési ágazatra gyakorolt hatását, és amennyiben a kedvezőtlen feltételek továbbra is fennállnak, az Uniónak abban a helyzetben kell lennie, hogy indokolatlan késedelem nélkül meghosszabbíthassa az e rendeletben előírányzott intézkedések alkalmazási időszakát.
- (9) Annak érdekében, hogy – amennyiben szükséges és indokolt – meg lehessen hosszabbítani azt az időszakot, amelynek során az illetékes engedélyező hatóságok határozhatnak úgy, hogy nem függesztik fel vagy nem vonják vissza a működési engedélyeket, továbbá azt az időszakot, amelynek során a tagállamok megtagadhatják, korlátozhatják vagy feltételekhez köthetik a forgalmi jogok gyakorlását, valamint azt az időszakot, amelynek során a földi kiszolgálók szerződésai meghosszabbíthatók, és amelynek során a repülőtér irányító szervezete közvetlenül választhat földi kiszolgálót, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az 1008/2008/EK rendelet módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás ⁽⁵⁾ megállapított elveknek megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

⁽³⁾ A Tanács 96/67/EK irányelve (1996. október 15.) a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacára való bejutásról (HL L 272., 1996.10.25., 36. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

⁽⁵⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (10) Tekintettel a javasolt intézkedéseket indokoló Covid19-világjárvány okozta rendkívüli körülmények által előidézett sürgősségre és különösen a szükséges intézkedések gyors elfogadása érdekében, hogy az ágazatra nehezedő súlyos és azonnali problémákat kezelni lehessen, helyénvalónak tűnt kivételt biztosítani a nemzeti parlamenteknek az Unióban betöltött szerepéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez (EUSZ), az EUMSZ-hez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében említett nyolchetes időszak alól.
- (11) Mivel e rendelet célját, nevezetesen az 1008/2008/EK rendeletnek a Covid19-világjárványra tekintettel történő módosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban annak terjedelme vagy hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a határozat nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (12) A Covid19-világjárvány előre nem látható és hirtelen kitörése, valamint a releváns intézkedések elfogadásához szükséges jogalkotási eljárások miatt lehetetlen volt ilyen intézkedéseket időben elfogadni. Ezért e rendelet rendelkezéseinek a hatálybalépését megelőző időszakra is ki kell terjedniük. Tekintettel e rendelkezések jellegére, ez a megközelítés eredményezheti az érintett személyek jogos elvárásainak sérelmét.
- (13) Az 1008/2008/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (14) Tekintettel a megállapított intézkedéseket indokoló rendkívüli körülmények által előidézett sürgősségre, e rendeletnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1008/2008/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikkben az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Ez a rendelet a közösségi légi fuvarozók engedélyeinek kiadását, a közösségi légi fuvarozóknak a Közösségen belüli útvonalakon légi járatok működtetésére vonatkozó jogait, valamint a Közösségen belüli légiközlekedési szolgáltatások díjainak megállapítását szabályozza. Továbbá ideiglenes szabályokat állapít meg a földi kiszolgálás alá tartozó szolgáltatásoknak az Unió repülőterein történő nyújtására vonatkozóan.”

2. A 9. cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdésben említett, 2020. március 1. és 2020. december 31. között elvégzett ellenőrzések alapján az illetékes engedélyező hatóság az említett időszak vége előtt dönthet úgy, hogy nem függeszti fel vagy nem vonja vissza az uniós légi fuvarozó működési engedélyét, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a biztonságot, és valós esély mutatkozik a pénzügyi helyzet kielégítő rendezésére a következő 12 hónapon belül. A hatóság a 12 hónapos időszak végén felülvizsgálja ezen uniós légi fuvarozó teljesítményét, és dönt arról, hogy az (1) bekezdés alapján a működési engedélyt fel kell-e függeszteni vagy visszavonni, és ideiglenes engedélyt kell-e kiadni.

(1b) Amennyiben a Bizottság az egységes európai égbolt légiközlekedési hálózati feladatkörének hálózatkezelője, az Eurocontrol által közzétett adatok alapján megállapítja, hogy a légi forgalom szintjének 2019 azonos időszakához viszonyított csökkenése továbbra is fennáll, és valószínűleg a továbbiakban is fenn fog állni, és ha a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb tudományos adatok – így például az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ adatai – alapján azt is megállapítja, hogy ez a helyzet a Covid19-világjárvány következménye, a Bizottság a 25a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy módosítsa e rendeletet az e cikk (1a) bekezdésében meghatározott, 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszak megfelelő meghosszabbításával.

(1c) A Bizottság az (1b) bekezdésben meghatározott kritériumok alkalmazásával folyamatosan figyelemmel kíséri a helyzetet. A Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján 2020. november 15-ig összefoglaló jelentést nyújt be erről a kérdésről az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Amennyiben az (1b) bekezdésben említett kritériumok teljesülnek, a Bizottság a lehető leghamarabb elfogadja az (1b) bekezdésben előírt, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

(1d) Amennyiben – a Covid19-világjárványnak az uniós légiközlekedési ágazatra gyakorolt tartós hatása esetén – rendkívül sürgető okok azt indokolják, a 25b. cikkben előírt eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.”

3. A rendelet a következő cikkel egészül ki:

„21a. cikk

A Covid19-világjárványhoz kapcsolódó sürgősségi intézkedések

(1) A 21. cikk ellenére a 2020. március 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakban a tagállamok a Bizottságnak a 21. cikk (1) bekezdésében említett beleegyezése nélkül is megtagadhatják, korlátozhatják vagy feltételekhez köthetik a forgalmi jogok gyakorlását, amennyiben ez az intézkedés a Covid19-világjárvány kezeléséhez szükséges. Az ilyen intézkedésnek tiszteletben kell tartania az arányosság és az átláthatóság elvét, és objektív, megkülönböztetésmentes kritériumokon kell alapulnia.

(2) Az érintett tagállamnak haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot és a többi tagállamot az (1) bekezdésben említett ilyen intézkedésről és annak időtartamáról, és közölnie kell velük az említett intézkedés szükségességét igazoló megfelelő indokokat is. Ha a tagállam e rendelet hatálybalépését követően módosítja, felfüggeszti vagy visszavonja az ilyen intézkedést, erről megfelelően tájékoztatnia kell a Bizottságot és a többi tagállamot.

(3) A Bizottság bármely más érintett tagállam vagy államok kérésére vagy saját kezdeményezésére felfüggesztheti a (2) bekezdésben említett intézkedést, amennyiben az nem felel meg az (1) bekezdésben említett követelményeknek, vagy egyéb módon ellentétes az uniós joggal.

(4) Amennyiben a Bizottság a Covid19-világjárvány tartósságát megerősítő, legmegbízhatóbb tudományos ismeretek, bizonyítékok és adatok – így például az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ adatai – alapján megállapítja, hogy a forgalmi jogok gyakorlásának tagállamok általi megtagadására, korlátozására vagy feltételekhez kötésére valószínűleg az e cikk (1) bekezdésében említett időszakon túl is szükség lesz, a Bizottság a 25a. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy módosítsa e rendeletet az említett időszak megfelelő meghosszabbításával.

(5) A Bizottság a (4) bekezdésben említett kritériumok alkalmazásával folyamatosan figyelemmel kíséri a helyzetet. A Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján 2020. november 15-ig összefoglaló jelentést nyújt be erről a kérdéssel az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Szükség esetén a Bizottság a lehető leghamarabb elfogadja a (4) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

(6) Amennyiben – a Covid19-világjárványnak az uniós légiközlekedési ágazatra gyakorolt tartós hatása esetén – rendkívül sürgető okok azt indokolják, a 25b. cikkben előírt eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.”

4. A rendelet a következő fejezettel egészül ki:

„IVa. FEJEZET

A FÖLDI KISZOLGÁLÁSRA VONATKOZÓ IDEIGLENES SZABÁLYOK

24a. cikk

(1) A 96/67/EK tanácsi irányelv (*) 11. cikke (1) bekezdésének d) pontjától eltérve, az említett irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében megállapított eljárás alapján kiválasztott földi kiszolgálók számára biztosított szerződések vagy engedélyek, amelyek a 2020. május 28-tól 2021. december 31-ig tartó időszakban járnak le, 2022. december 31-ig meghosszabbíthatók.

(2) A 96/67/EK irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontjától eltérve, a 2020. március 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakban, amennyiben egy földi kiszolgáló azon időtartam vége előtt beszünteti tevékenységét, amelyre vonatkozóan kiválasztották, a repülőtér irányító szervezete vagy a tagállam illetékes hatósága legfeljebb hat hónapig tartó időszakra vagy a 2020. december 31-ig tartó időszakra – attól függően, hogy e két időszak közül melyik a hosszabb – a szolgáltatások nyújtására közvetlenül választhat ki földi kiszolgálást nyújtó szolgáltatót.

(3) Amennyiben a Bizottság az Eurocontrol által közzétett adatok alapján megállapítja, hogy a légi forgalom szintjének 2019 azonos időszakához viszonyított csökkenése továbbra is fennáll, és valószínűleg a továbbiakban is fenn fog állni, valamint hogy ez a helyzet a Covid19-világjárvány hatásának a következménye, és hogy ez az uniós repülőtereken a földi kiszolgálás alá tartozó szolgáltatások nyújtásának megszakadását vagy a földi kiszolgálók finanszírozáshoz való hozzáféréseinek megnehezülését eredményezi, a Bizottság a 25a. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy módosítsa e rendeletet az e cikk (1) és a (2) bekezdésében említett időszakok megfelelő meghosszabbításával.

(4) A Bizottság a (3) bekezdésben meghatározott kritériumok alkalmazásával folyamatosan figyelemmel kíséri a helyzetet. A Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján 2020. november 15-ig összefoglaló jelentést nyújt be erről a kérdéssel az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Szükség esetén a Bizottság a lehető leghamarabb elfogadja a (3) bekezdésben előírt, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

(5) Amennyiben – a Covid19-világjárványnak az uniós légiközlekedési ágazatra gyakorolt tartós hatása esetén – rendkívül sürgető okok azt indokolják, a 25b. cikkben előírt eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.

(*) A Tanács 96/67/EK irányelve (1996. október 15.) a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacára való bejutásról (HL L 272., 1996.10.25., 36. o.).”

5. A szöveg a következő cikkekkel egészül ki:

„25a. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 9. cikk (1b) bekezdésében, a 21a. cikk (4) bekezdésében és a 24a. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása 2020. május 28-tól számított egyéves időtartamra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 9. cikk (1b) bekezdésében, a 21a. cikk (4) bekezdésében és a 24a. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 9. cikk (1b) bekezdése, a 21a. cikk (4) bekezdése és a 24a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

25b. cikk

Sürgősségi eljárás

(1) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok haladéktalanul hatályba lépnek, és alkalmazandók mindaddig, amíg az Európai Parlament vagy a Tanács a (2) bekezdésnek megfelelően nem emel ellenük kifogást. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak küldött értesítésben meg kell indokolni a sürgősségi eljárás alkalmazását.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 25a. cikkben említett eljárásnak megfelelően kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a Bizottság az Európai Parlament vagy a Tanács kifogásáról szóló határozatról való értesítést követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a szóban forgó, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.”

2. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. május 25-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

D.M. SASSOLI

a Tanács részéről

az elnök

A. METELKO-ZGOMBIĆ
